

Особое внимание уделено анализу практики и законодательства по регулированию торгового названия лекарственного средства. То есть, названия, под которым лекарственное средство поступает в гражданский оборот и служит существенным элементом системы обеспечения безопасности этого оборота.

Ключевые слова: лекарственные средства, торговое название, медицина, фармакологический центр.

Summary

Balagura M. Legal protection of the name of a medicinal product in Ukraine.

The article deals with the name of a medicinal product as a notation in the form of a word or a combination of letters and numbers, which is verbal in nature. The law is analyzed outlined that three types of names belonging to one object – a specific medicinal product – can be distinguished from the functional purpose.

Particular attention is paid to the analysis and review of practice and legislation on regulating the trade name of a medicinal product. That is, the name under which a medicinal product goes to civilian traffic and serves as an essential element of the security system for this traffic.

Key words: medicines, trade name, medicine, pharmacological center.

УДК 341.24

В. Г. ПЕТРОВ

*Вадим Григорович Петров, студент Київського
університету права НАН України*

СТАН ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ УКРАЇНОЮ ЕКОНОМІЧНОЇ ЧАСТИНИ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ

На сучасному етапі розвитку глобальної системи міжнародних економічних відносин незаперечною є роль інтеграційних об'єднань та їх вплив на трансформацію даної системи. Потенційні ресурси, отримані державами внаслідок економічної інтеграції, дають їм можливість реалізовувати частину як власних внутрішніх, так і зовнішньополітичних цілей. Доволі складну місію першопрохідця в сучасних глобальних інтеграційних процесах узяв на себе Європейський Союз, що на сьогоднішній день є найрозвиненішим інтеграційним утворенням у світі.

Актуальним питанням сучасної вітчизняної науки залишається ефективність реалізації зовнішньополітичних пріоритетів України, а в цьому контексті – переваги та виклики поглибленої економічної інтеграції України до ЄС. Україна, попри перманентні зміни внутрішньополітичної ситуації, обрала курс на інтеграцію в європейський економічний і політико-правовий, а загалом цивілізаційний простір. Саме тому науково-теоретичний та практичний інтерес до цього питання не згасає. Законодавче закріплення вказаного пріоритету засвідчило домінування в українській політичній еліті єдиного погляду на Європейський Союз та місце України в об'єднаній та розширеній Європі. Підписання Угоди про асоціацію Україна-ЄС, що передбачає створення Поглибленої та всеосяжної зони вільної торгівлі (ПВ ЗВТ) ще раз вказало на історичний вибір українського народу.

У зв'язку з цим дослідження стану імплементації Україною економічної частини Угоди про асоціацію між Україною та Європейським союзом вбачається актуальним.

Аналіз досліджень цієї проблеми показав, що проблемами функціонування та розвитку Європейського Співтовариства займалися такі провідні вітчизняні науковці: В. В. Копійка, А. С. Філіпенко, О. І. Шнирков, В. А. Вергун, І. М. Грабинський, А. І. Мокій, О. І. Рогач, А. Ф. Мельник, Є. В. Савельєв, у працях яких висвітлено різноманітні аспекти розвитку цього інтеграційного об'єднання й процесів міжнародної інтеграції загалом. Проте в цілому в українській науковій літературі питання імплементації Україною економічної частини Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом висвітлені недостатньо.

Метою статті є загальна характеристика стану імплементації Україною економічної частини Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом.

Європейський вибір – це невід'ємна складова національної ідеї і одночасно стратегічний напрям державно-правового розвитку України, про що вона заявила, проголошуючи незалежність. Вже у постанові Верховної Ради УРСР від 25 грудня 1990 р.¹ Раді Міністрів було доручено спрямувати зусилля на забезпечення безпосередньої участі України у європейському процесі та європейських структурах. Підписання і ратифікація Угоди про партнерство і співробітництво між Україною і Європейським Співтовариствами (Європейським Союзом) та їх державами-членами (далі – УПС)² засвідчило офіційне визнання Україною європейського вибору як стратегічного курсу зовнішньої політики держави.

Справжнього прориву у відносинах з ЄС Україна досягнула протягом 2012–2013 рр., коли Президент, Верховна Рада і уряд України почали в питанні інтеграції працювати на випередження, не чекаючи від ЄС перших кроків до поглиблення інтеграції, самостійно, хоча інколи і в результаті конструктивної критики з

боку ЄС, здійснюючи процес адаптації вітчизняного законодавства до законодавства Союзу, а також реформуючи свою судову, виборчу і правоохоронну системи відповідно до стандартів Союзу. Надзвичайно важливого значення набуло парафування 30 березня 2012 р. Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом і його державами-членами (далі – УА) разом з положеннями про створення глибокої всеосяжної зони вільної торгівлі (далі – ГВЗВТ) як її невід’ємної частини. Після цього Україна почала не тільки реалізовувати конкретні вимоги ЄС, використовувати запропоновані ним інструменти співпраці, а й розробляти власні стратегії щодо досягнення своїх цілей, а також графік їх реалізації. Крім того, Україна в 2013 р. змінила свій зовнішньополітичний вектор, віддавши перевагу відносинам з Євросоюзом перед відносинами з Митним союзом. У цих умовах зазнало змін і ставлення провідних держав ЄС, зокрема Німеччини, щодо інтеграції України в ЄС. Євросоюз вочевидь занепокоєний відновленням імперських амбіцій Росії, висловив з певними застереженнями готовність підписати Угоду про асоціацію під час роботи саміту «Східного партнерства» у Вільносі в листопаді 2013 року.

УА є безпрецедентною з точки зору свого обсягу (низки сфер, які вона охоплює) і глибини (детальності зобов’язань і часових рамок їх виконання). Угода про асоціацію – це комплексний договір, який охоплює усі сфери, що становлять інтерес для сторін, містить домовленості про співробітництво, які виходять за межі традиційних угод. Невід’ємною частиною УА є положення про створення глибокої та всеосяжної Зони вільної торгівлі, яка покликана забезпечити тісну економічну інтеграцію України до ЄС і в перспективі створити практично такі ж умови для торгівлі між Україною та ЄС, що мають місце у торгівлі всередині Союзу.

УА між Україною та ЄС, яка була підписана 27 червня 2014 р. і ратифікована Україною 16 вересня 2014 р.³, є без перебільшення найбільш масштабним пакетом домовленостей в історії незалежної України. Економічна частина Угоди тією чи іншою мірою охоплює основні сфери та галузі економіки. Сам факт узгодження Сторонами такої різнопланової за змістом та кількістю взаємних домовленостей сукупності дій є свідченням того, що Україна та ЄС мають серйозний намір не тільки перевести співпрацю на якісно новий рівень, а й суттєво наблизити економічну систему України до економічної системи Євросоюзу на основі взаємної лібералізації, передусім руху товарів, капіталів та послуг, гармонізації підходів та принципів, на яких будуються галузеві політики та системи регулювання виробничо-комерційної діяльності.

Розділ УА «Економічне та секторальне співробітництво» містить також положення про умови та терміни гармонізації законодавства України і законодавства Європейського Союзу⁴, зобов’язання України щодо реформування інституційної спроможності відповідних установ та принципи співробітництва між Україною, ЄС та його державами-членами в низці секторів економіки України та напрямів реалізації державної галузевої політики. 27 підрозділів цього розділу Угоди передбачають відповідні заходи в таких секторах, як оподаткування, транспорт, навколишнє середовище, промислова політика та підприємництво, туризм, аудіовізуальна політика, космічні дослідження, охорона здоров’я, культура, освіта тощо.

Імплементація даного розділу УА про асоціацію надасть змогу першочергово забезпечити більш глибоке виконання положень Угоди щодо ЗВТ, оскільки сприятиме зближенню регуляторних механізмів України та Європейського Союзу, а з тим – усуненню нетарифних торговельних бар’єрів, а також допоможе інтеграції України до внутрішнього ринку ЄС та єдиного нормативного простору в переважній більшості секторів економіки та суспільного життя України.

Зона вільної торгівлі між Україною та ЄС – це широкомасштабна за змістом торговельна угода, предмет якої виходить далеко за межі лібералізації тарифів. Угода про асоціацію – це насамперед «дорожня карта» для переходу функціонування української економіки на нові стандарти. Найважливіша зміна, що розпочалася в Україні з 1 січня 2016 р. – це виконання Україною зобов’язань, які передбачені Додатками до УА. Варто наголосити, що УА передбачає чіткі строки, в рамках яких Україна повинна запроваджувати необхідні законодавчі та інституційні зміни, хід та ефективність яких прискіпливо моніторитимуть ЄС та міжнародні донори.

Важлива проблема для України у сфері економічних відносин в умовах початку дії зони вільної торгівлі – це модернізація інституціональних механізмів державного регулювання торговельних відносин за напрямками: технічне регулювання; доступ товарів на ринки; санітарні та фітосанітарні заходи; заснування підприємницької діяльності, торгівля послугами, електронна комерція; механізм врегулювання суперечок; створення контактних пунктів для забезпечення реалізації принципу прозорості торговельних відносин.

На сьогодні Україна виконала значний обсяг заходів у сфері технічного регулювання, передбачених Угодою про Асоціацію:

– прийнято вкрай важливий Закон України «Про технічні регламенти і оцінку відповідності»⁵, схвалено Стратегію розвитку системи технічного регулювання на період до 2020 р. та план заходів щодо реалізації Стратегії⁶; затверджено Технічний регламент засобів вимірювальної техніки⁷, розроблений на основі Директиви 2014/32/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 26 лютого 2014 р. про гармонізацію законодавства держав-членів стосовно надання на ринку вимірювальних приладів, затверджено Технічний регламент законодавчо регульованих засобів вимірювальної техніки⁸;

– починаючи з січня 2015 р. діє нова редакція Закону України «Про стандартизацію»⁹, яка передбачає приведення національної системи стандартизації у відповідність з європейською моделлю;

– з січня 2016 р. набрав чинності Закон України «Про метрологію та метрологічну діяльність»¹⁰, яким встановлено законодавчі основи для здійснення в Україні метрологічної діяльності на основі міжнародних і європейських вимог (документи OIML, WELMEC та акти законодавства ЄС), введено процедуру оцінки відповідності засобів вимірювальної техніки вимогам технічних регламентів, встановлено чітке розмежування

між адміністративною та господарською діяльністю у сфері метрології; встановлено структуру метрологічної системи України. Законом передбачена національна еталонна база. Метрологічний нагляд буде здійснювати Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту прав споживачів.

1. Доступ товарів на ринки. З прийняттям Закону України «Про заходи щодо стимулювання зовнішньоекономічної діяльності»¹¹ з 1 січня 2016 р. скасовано дію тимчасово запровадженого додаткового імпортового збору.

2. Санітарні та фітосанітарні заходи. Уряд схвалив Всеохоплюючу стратегію імплементації законодавства у сфері санітарних та фітосанітарних заходів¹², якою визначено графік систематичної нормативно-правової адаптації законодавства у сфері санітарних та фітосанітарних заходів до законодавства ЄС. Стосовно інституціональної модернізації, то важливим було завершення утворення компетентного органу у сфері здійснення санітарних та фітосанітарних заходів – затверджено структуру Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів та прийнято рішення про забезпечення її фінансування¹³.

3. Заснування підприємницької діяльності, торгівля послугами, електронна комерція. Державна політика у даних сферах спрямована на подальше наближення законодавства до стандартів і практик ЄС, зокрема щодо спрощення створення та функціонування компаній, філій та представництв, захисту прав інвесторів, використання електронних засобів платежів тощо:

– у сфері інтелектуальної власності: 1 червня 2016 р. Урядом затверджено Концепцію реформування державної системи правової охорони інтелектуальної власності в Україні¹⁴;

– у сфері конкуренції: з метою забезпечення реалізації Закону України «Про державну допомогу суб'єктів господарювання»¹⁵ затверджено Порядок подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги¹⁶.

4. Механізм врегулювання суперечок. Система врегулювання суперечок у ЄС сформована на основі системи СОТ, тому ця частина Угоди про Асоціацію визначає права та обов'язки кожної зі сторін при вирішенні конфліктів. Першочерговими завданням є направлення представників (п'ять осіб) для формування арбітражних груп не пізніше ніж через шість місяців після набуття Угодою чинності. Арбітрами можуть бути особи, які мають спеціальні знання та досвід у сфері права та міжнародної торгівлі. З метою виконання порядку призначення представників України до складу арбітражних груп у рамках процедури розгляду спорів, визначеної ст. ст. 306 і 307 Угоди про асоціацію, схвалено наказ Міністерства юстиції України «Про добір кандидатів на призначення представниками України до складу арбітражних груп у рамках процедури розгляду спорів, визначених Угодою про асоціацію»¹⁷, яким передбачено: утворити конкурсну комісію з добору таких кандидатів; затвердити Положення та персональний склад конкурсної комісії, а також Порядок проведення конкурсу з добору кандидатів; представників України до складу арбітражних груп призначатиме Кабінет Міністрів України на підставі поданого Міністерством юстиції списку кандидатів, визначених за результатами проведення конкурсу. Арбітражні групи мають бути сформовані протягом шести місяців з часу набуття чинності (порядку тимчасового застосування) Угодою про асоціацію, тобто до 1 липня 2016 року.

5. Забезпечення прозорості в оприлюдненні інформації, що стосується змін в економічній політиці, є однією з вимог УА. Такі норми дозволяють заінтересованим сторонам коментувати проекти актів законодавства, запитувати та отримувати інформацію щодо будь-яких заходів загального застосування, які є запропонованими або чинними, та про те, як вони застосовуватимуться, а також забезпечують належний процес розгляду справ, ухвалення рішень, включаючи перегляд або апеляцію. Відповідно до глави 12 «Прозорість» Угоди про асоціацію, Сторони зобов'язались: оперативно оприлюднювати інформацію про заходи загального застосування, тобто будь-які закони, підзаконні акти, інші рішення тощо, які впливають на предмет регулювання Угоди, а також надавати пояснення й обґрунтування запровадження таких заходів та передбачати за можливості достатній час між оприлюдненням інформації про такі заходи та набранням чинності ними; кожна Сторона намагатиметься оприлюднювати пропозиції щодо ухвалення заходів загального застосування заздалегідь, щоб заінтересовані особи мали можливість та час надати свої коментарі та отримати відповідні роз'яснення.

Сторони визначають контактні пункти (відповідальні установи та посадових осіб), які на практиці забезпечать виконання положень Угоди щодо прозорості, зокрема в частині надання відповідей на запити будь-якої із заінтересованих осіб щодо будь-яких заходів загального застосування; у випадку адміністративного провадження при вжитті заходів загального застосування до окремих осіб, товарів та послуг іншої Сторони кожна Сторона повинна намагатись завчасно попередити про таке провадження, надати можливість представити факти й аргументи до моменту вживання остаточних адміністративних заходів. Підвищення прозорості діяльності органів влади можливе за рахунок впровадження електронних систем в управління, проведення судової реформи та постійного проведення консультацій зі стейкхолдерами, заінтересованими сторонами. Електронне урядування повинно бути впроваджене у довгостроковій перспективі у всіх формах – G2G – «уряд для уряду» (де G/government – уряд, 2/to – для), G2B – «уряд для бізнесу» (де B/business – бізнес), G2C – «уряд для громадянина» (де C/citizen – громадянин). Практична реалізація положень електронного урядування дасть можливість забезпечувати реалізацію базових принципів взаємодії держави і суспільства – принципу прозорості та принципу підлеглості.

Таким чином, взявши на себе зобов'язання з лібералізації торговельних ринків, а також приведення відповідного регулювання до рівня європейських стандартів та імплементававши їх, Україна зможе створити сприятливе конкурентне середовище для вітчизняних товаровиробників, а також полегшити транскордонний

рух товарів та послуг. У цілому ж подальша лібералізація руху товарів, послуг та капіталу сприятиме інтеграції української економіки до європейських ринків капіталу, що може привести до зростання обсягів іноземних інвестицій. Сторони також мають докласти зусиль для імплементації та застосування на своїй території кращих міжнародних стандартів регулювання й нагляду над економічним сектором.

Подальшими шляхами щодо гармонізації законодавства України з правом ЄС в рамках імплементації економічної частини Угоди про асоціацію є модернізація інституціональних механізмів державного регулювання торговельних відносин за напрямками: технічне регулювання; доступ товарів на ринки; санітарні та фітосанітарні заходи; заснування підприємницької діяльності, торгівля послугами, електронна комерція; механізм врегулювання суперечок; створення контактних пунктів для забезпечення реалізації принципу прозорості торговельних відносин.

¹ Про реалізацію Декларації про державний суверенітет України: постанова Верховної Ради УРСР від 25 грудня 1990 р. № 5 81-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1990. – № 31. – С. 429.

² Угода про партнерство і співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами: ратифікована ЗУ № 237/94-ВР від 10 листопада 1994 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 46. – Ст. 214.

³ Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони : Міжнародний документ від 27 червня 2014 р. // Офіційний вісник України. – 2014. – № 75. – Ст. 2125.

⁴ Пояснення до Угоди про асоціацію між Україною та ЄС України / Сайт Міністерства закордонних справ : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://mfa.gov.ua/ua/about-ukraine/european-integration/ua-eu-association>

⁵ Про технічні регламенти і оцінку відповідності : Закон України від 15 січня 2015 р. № 124-VIII : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/124-19>

⁶ Про схвалення Стратегії розвитку системи технічного регулювання на період до 2020 року : розпорядження КМУ від 19 серпня 2015 р. № 844-р : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/844-2015-%D1%>

⁷ Про Затвердження Технічного регламенту засобів вимірювальної техніки : постанова КМУ від 24 лютого 2016 р. № 163 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/163-2016-%D0%BF>

⁸ Про затвердження Технічного регламенту у законодавчо регульованих засобів вимірювальної техніки : постанова КМУ від 13 січня 2016 р. № 94 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248853549>

⁹ Про стандартизацію : Закон України від 5 червня 2014 р. № 1315-VII ; зі змінами від 15 січня 2015 р. : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1315-18>

¹⁰ Про метрологію та метрологічну діяльність : Закон України від 5 червня 2014 р. № 1314-VII : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show>

¹¹ Про заходи щодо стимулювання зовнішньоекономічної діяльності : Закон України від № 912-VIII № 1835-VIII : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show>

¹² Про схвалення Всеохоплюючої стратегії імплементації законодавства у сфері санітарних та фітосанітарних заходів : розпорядження КМУ від 24 лютого 2016 р. № 228-р : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show>

¹³ Про державну службу України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів : розпорядження КМУ від 27.01.2016 р. № 76-р : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show>

¹⁴ Про схвалення Концепції реформування державної системи правової охорони інтелектуальної власності в Україні : розпорядження КМУ від 1 червня 2016 р. № 402-р : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=249086258>

¹⁵ Про державну допомогу суб'єктам господарювання : Закон України від 1 липня 2014 р. № 1555-VII : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1555-18>

¹⁶ Рішення ЄП та Ради ЄС № 768/2008 від 9 липня 2008 р. : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/994_b42

¹⁷ Про добір кандидатів на призначення представниками України до складу арбітражних груп у рамках процедури розгляду спорів, визначеної Угодою про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0769-16>

Резюме

Петров В. Г. Стан імплементації Україною економічної частини Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом.

Стаття присвячена аналізу дотримання Україною правових зобов'язань відповідно до Угоди про асоціацію в економічній сфері. Досліджуються актуальні аспекти євроінтеграційного поступу держави в контексті реалізації Угоди між Україною та Європейським Союзом.

Ключові слова: Угода про асоціацію, зона вільної торгівлі, адаптація законодавства, імплементація, економіка, торгівля.

Резюме

Петров В. Г. Состояние имплементации Украиной экономической части Соглашения об ассоциации между Украиной и Европейским Союзом.

Статья посвящена анализу соблюдения Украиной правовых обязательств в соответствии с Соглашением об ассоциации в экономической сфере. Исследуются актуальные аспекты евроинтеграционного продвижения государства в контексте реализации Соглашения между Украиной и Европейским Союзом.

Ключевые слова: Соглашение об ассоциации, зона свободной торговли, адаптация законодательства, имплементация, экономика, торговля.

Summary

Petrov V. Current state of legal obligations in the context of the economic part of the Agreement on Deep and Comprehensive Free Trade Area between Ukraine and the European Union.

The article is devoted to analyze Ukraine's compliance with legal obligations in accordance with the Association Agreement in such areas as access of economics. The article deals with the current aspects of European integration of the state in the context of implementation of the EU-Ukraine Association Agreement

Key words: Association agreement, free trade area, adaptation of legislation, implementation, economy, trade.

УДК 347.191.4

Y. POKHODUN

Yuliia Pokhodun, Bachelor of Law of the Taras Shevchenko National University of Kyiv

UNAUTHORIZED AGENT * FROM A COMPARATIVE PERSPECTIVE

The actuality of the problem of unauthorized agency is that in the light of modern commercial relations, it would be inconvenient for the agent communicate every transaction with the principal, particularly where the business undertaking is a large and complex¹. For this reason, it is important for the law of agency, not to limit agency relations only to cases where the agent has an actual authority, as it would severely diminish the utility of agency.

The research is aimed to develop the theoretical foundations of the concept of unauthorized agent under the domestic civil law and to provide the scientific analysis of the agent's authority in order to ensure the possibility of full realization of the agency relations.

The discussion of this issue may be found on the scientific papers of Wolfram Müller-Freienfels, Pothier R.-J., Danny Busch and Laura J Macgregor, Paul Foriers, who tried to find an adequate legal solution that would reflect the interests of all three parties to an agency agreement and would be directed to protect their interests.

Although under the Ukrainian law this issue, has not been paid much attention but some domestic scholars such as Y. O. Kharitonov, O. V. Startsev, S. G. Kerimov, V. L. Granin, V. V. Tsiura, O. I. Heletska still tried to give answers to the most urgent problems².

After preliminary investigation, it can be traced that the doctrine of unauthorized agency consists of three more specific concepts: apparent authority, ratification and the liability of *falsus procurator* (in continental law) or *the breach of warranty of authority* (in common law and mixed systems). Within each of these broad doctrines, the law of agency strives for a proper balancing of the rights and obligations of the parties to this triangular relationship.

There is a general rule in basically all legal systems that neither the principal, nor the third party is bound under the contract entered into by an unauthorized agent. Under French Civil Code, the concept of representation is determined by the concept of mandate which defines the scope of agent's authority and he cannot bind the principal acting beyond the authority described in it³.

The legal nature of an unauthorized act as a legal phenomenon, has not received much attention. Only Dutch law and German law discuss this question. In Dutch law, such act is regarded as invalid, whereas in German law, it is described as *'awaiting'* either for ratification or refusal by the principal or revocation by the third party and it cannot be placed within any of the existing categorization of void, voidable or invalid transaction⁴.

Under Ukrainian law civil code also finds it hard to attribute such an act either to null or void before a definite approval or disapproval of the principal⁵. Before the approval, such an act includes the features of both null and void transaction⁶, so the description of *"awaiting"* act is the most appropriate regarding the specific nature of the agency relationship where the protection of all parties' interests cannot be provided without giving the chance to enforce an unauthorized act.

Due to the extremely dynamic development of modern commerce, apparent authority is an essential part of the unauthorized agency. An excellent description of the concept was given by *the Restatement Third of Agency* in the art. 2.03 as "the power held by an agent or other actor to affect a principal's legal relations with third parties when a third party reasonably believes the actor has authority to act on behalf of the principal and that belief is traceable to the principal's manifestations"⁷.

Manifestations of authority must have been made to the third party to show that the agent is duly authorized to act on the principal's behalf. This may be made by words (oral or written) or by conduct.

© Y. Pokhodun, 2017

* In this work the notion of an agent is regarded from a common law perspective that describes a person acting on behalf and in the interests of his principal in respect of the third parties. This term will be also applied to civil law jurisdictions in order not to mislead the reader by different terms, which, however, have the same basis.